

Taxon *Symphyotrichum novae-angliae*

Název taxonu	Symphyotrichum novae-angliae
Vědecký název taxonu	Symphyotrichum novae-angliae
Jména autorů, kteří taxon p...	(L.) Nesom (1994; 1753 jako Aster...
Odrůda	‘Abendsonne’
Český název	hvězdnice novoanglická
Synonyma (zahradnicky pou..	Aster novae-angliae L.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Symphyotrichum

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holarktická květenná říše a Severoamerická atlantická oblast (východ SA)
Biogeografické regiony - po..	po celém americkém východě a středozápadě z Quebecu po Manitobu, Oklahomu a Alabamu; ve státech při pacifickém pobřeží zplanělá

Zařazení

Fytocenologický původ	psammofyt, telmatofyt, chledofyt: sezónně zaplavované písčiny a pastviny, strže a narušená stanoviště, z nížin do 1600 m v horách
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Za - záhonová trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatě rozbíhavá vzpřímená trvalka, 0.6-1.2 m vysoká
Kořen	adventivní kořeny z dřevnatějících podzemních oddenků
Výhony	přímé, shora větvené, žláznatě pýřité pýřité, hustě olistěné
Listy	střídavé, do 0.1 m dlouhé, přisedle kopinaté s ouškatými bázemi, temně zelené, oboustranně žláznatě a drsně pýřité
Květenství	veliké a početné, latnatě seskládané úbory s žláznatými zákrovními listeny v 3-5 řadách, se 40-80 nebo více purpurovými nebo růžovými paprsky a 50-110 kvítky žlutými, při dokvétání purpurovými kvítky disku
Květy	růžnoobalné (kalichy přeměněny v šupiny a štětinčky), srostloplátéčné, pětičetné, haplostemonické - paprsky zygomorfní, plodné (samičí), tenké, purpurové; kvítky disku

	koleomorfní, oboupohlavné, žluté
Opylovací poměry	Samosprašná
Plody	drobné hnědopurpurové obkonické nažky se štětinkatým chmýrem
Semena	vysévány jsou celé nažky
Možnost záměny taxonu (+..	ve své proměnlivosti i zaměnitelná s jinými velkokvětými taxony podrodu Lasallea, především s <i>S.oblongifolium</i> (Nutt.) Nesom a <i>S.grandiflorum</i> (L.) Nesom (obě s lodyžními listy úzce elipčitými a neobjímavými)
Dlouhověkost	dlouhověká
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Srpen
Konec doby kvetení	Říjen

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	v kulturách k řezu po výsadbě dlouhý den 14 h /100-200 lux, poté krátkodenní cykly do 10 h (6-8 týdnů)
Faktor tepla	mrazuvzdorná údajně do -28°C (USDA); teploty ve skleníkových kulturách po výsadbě 18°C/16°C
Faktor vody	nezbytná instalace závlah (vysoké požadavky na živiny a vodu zejména v dubnu a květnu při elongaci květních stonků)
Faktor půdy	přízpůsobivá v provzdušněných, spíše neutrálních (pH 6.0 - 7.5) půdách
Faktor půdy - vápnomilný	✓
Faktor půdy - poznámka	každoročně v předjaří 8-10 kg plných hnojiv pro ar

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	v době kvetení
Použití - pro trvalky	OPD - Okraj porostu dřevin, VP - Volné plochy (otevřené, slunné, bez souvislého porostu dřevin), VPp - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru, VPs - Volné plochy stepního charakteru (živné půdy s vysokým obsahem Ca) a Z - Záhon
Choroby a škůdci	z nejvýznamnějších ascomycety (<i>Erysiphe</i> , <i>Sclerotium</i> , <i>Alternaria</i> , <i>Phyllachora</i> , <i>Elsinoe</i>) a rzi (<i>Coleosporium</i> , <i>Puccinia</i> , <i>Uromyces</i>); ze škůdců mšice (<i>Aulacorthum</i> , <i>Brachycaudus</i> , <i>Masonaphis</i>), sítňatky (<i>Corythucha</i>), vrtalky (<i>Liriomyza</i> , <i>Nemorimyza</i>), květilký

(Botanophila, Pegohylemyia), vrtule (Paroxyna, Campiglossa, Cornutrypeta), obaleči, píďalky, pilatky, pernatusky a jiní motýli (Argyrotaenia, Eriopsela, Eupithecia, Ourapteryx, Leioptilus, Pachyprotasis, Cucullia)

Doporučený spon pro výsad.. v zapojených parkových výsadbách dle odrůdy 1-3 rostliny na m2

Množení

Množení	Vrcholové řízky, Dělení trsů a Množení oddělků
Květní tvorba	douho-krátkodenní rostliny - 14 h den potřebný pro elongaci stonků a květní iniciaci (lze podpořit endogenními GA), 10-12 h den pro další vývin založených květenství
Reakční doba	deset - dvanáct týdnů (pět - šest týdnů dlouhý den, poté krátký den)
Doba kultivace	venkovní kultury k řezu nejvýše tři roky
Odrůdy	množství odrůd lišících se především barvou úborů: 'Andenken an Alma Pötschke', 'Lachsglut', 'Rudelsburg' v lososových odstínech, rubínově červené 'Rubinschatz' a 'Septemberrubin', růžové 'Abendsonne', 'Lill Fardell', 'Herbstflieder', 'Treasure', bílá 'Herbstschnee' a mnohé další

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [Z 6: záhon 6 / ZF - Z - Akademická zahrada \(Z6 c - u schodiště\)](#)
- [Z 8: záhon 8 / ZF - Z - Akademická zahrada](#)

Celky sbírek - poznámka

Mendeleum - sortiment rodu Aster (Aster, Eurybia, Symphyotrichum): 'Purple Dome', 'Ivona', 'Mrs. S. T. Wright', 'Hella Lacy', 'Fragstein', 'Maruška', 'Alma Potschke', 'Incomparabilis', 'Harrington's Pink', 'Rudelsburg'

Ostatní

Výsev/výsadba na stanoviš..

2011 - Z2 - 'Barr's Blue'; Z6c - 'Harrington's Pink'; Z8 - 'Andenken an Paul Gerber'; XI/2018: Violetta IX/2019: 'Constance', 'Abendsonne'

Dodavatel

'Harrington's Pink', 'Andenken an Paul Gerber'; 'Barr's Blue': Stauden Siebler - SRN; Aster novae-angliae 'Violetta' - Zámecké zahradnictví CTĚNICE; 'Constance', 'Abendsonne': Foerster Stauden (SRN)

VBN statistiky

Prostřednictvím VBN je ročně prodáváno přes 50 milionů

kvetoucích stonků *Solidago* (2010: 6 667 000 eur - 9. pozice mezi řezanými květinami). Kdysi významný "*Solidaster*" však mezi nejprodávanějšími pěti odrůdami, představujícími 97% obrátu, dávno není.

Poznámka AGM 1993 pro odrůdy 'Rosa Sieger' a 'Harrington Pink' -- v německém sledování 'Alma Pötschke', 'Andenken an Paul Gerber', 'Barr's Pink' a 'Herbstschnee' s velmi dobrým hodnocením -- Opatrná (1982) shledává dobrými

Odkazy

- Semple J.C., Brouillet L. (1980): A synopsis of North American asters: the subgenera, sections and subsections of *Aster* and *Lasallea*. Amer. Journ.Botany 67(7): 1010-1026 -- Nesom G.L. (1994): Review of the taxonomy of *Aster* sensu lato, emphasizing the New

Grafické přílohy

